

Autyzm

Autyzm to zaburzenie diagnozowane u osób, które żyją we własnym świecie i funkcjonowanie w otaczającej je rzeczywistości może być dla nich zwyczajnie trudne.

W psychiatrii stosowane są zasadniczo dwie klasyfikacje: opracowana przez Światową Organizację Zdrowia ICD (obecnie obowiązuje jej 10. wersja) oraz przygotowana przez Amerykańskie Towarzystwo Psychiatryczne klasyfikacja DSM (obecnie funkcjonuje jej V wersja).

W Polsce lekarze korzystają przede wszystkim z klasyfikacji ICD-10. W jej przypadku **autyzm** zaliczany jest do kategorii całościowych zaburzeń rozwoju (F84), w której wyodrębnia się kilka różnych problemów, takich jak np.:

- autyzm wczesnodziecięcy (w jego przypadku pierwsze problemy pojawiają się przed ukończeniem przez dziecko 3. roku życia)
- autyzm atypowy (tutaj objawy rozpoczynają się po ukończeniu przez dziecko trzech lat)
- zespół Retta
- inne dziecięce zaburzenia dezintegracyjne
- zaburzenie hiperkinetyczne z towarzyszącym upośledzeniem umysłowym i ruchami stereotypowymi
- zespół Aspergera
- inne całościowe zaburzenia rozwojowe
- nieokreślone całościowe zaburzenia rozwojowe.

Autyzm - objawy

Podstawowymi objawami autyzmu są zaburzenia dotyczące trzech aspektów: komunikacji, interakcji społecznych, a także specyficznych zachowań.

Objawy autyzmu - komunikacja

Jednym z niepokojących sygnałów, który najprawdopodobniej najczęściej kojarzony jest z możliwością wystąpienia autyzmu u dziecka, jest opóźnienie u niego rozwoju mowy.

Osoba z **autyzmem** raczej nie nawiązuje kontaktu wzrokowego. Trudno jest jej również odczytywać mowę ciała (zarówno mimikę, jak i gesty) prezentowaną przez innych ludzi.

Objawy autyzmu - interakcje społeczne

Kolejnym problemem związanym ze spektrum zaburzeń autystycznych są nieprawidłowości dotyczące funkcjonowania wśród innych ludzi.

Pacjent z autyzmem może być odbierany jako człowiek wyjątkowo dziwny, nietypowy, tymczasem on po prostu funkcjonuje w inny sposób.

Objawy autyzmu - specyficzne, stereotypowe zachowania

Jeszcze inną sferą, w której mogą prezentować się objawy autyzmu, są przejawiane przez dziecko zachowania.

Charakterystyczna dla zaburzeń ze spektrum autyzmu jest m.in. wyjątkowa sztywność zachowań. Dziecko autystyczne zwyczajnie nie lubi jakichkolwiek zmian w codziennej rutynie: jeżeli najpierw ubiera się, je śniadanie, a potem wychodzi na spacer, to jakakolwiek zmiana dotycząca kolejności tychże czynności może prowadzić u niego do wybuchu gniewu, ale i nawet do zachowań agresywnych.

Autyzm atypowy

Autyzm atypowy, podobnie jak całe spektrum autyzmu, nie jest chorobą, ale zaburzeniem rozwoju co oznacza, że cały rozwój osoby autystycznej przebiega ścieżką inną od standardowej.

Autyzm atypowy to jedna z diagnoz ze spektrum autyzmu. Ta diagnoza stawiana jest dziecku, które ma objawy charakterystyczne dla spektrum autyzmu, ale nie spełnia wszystkich kryteriów diagnostycznych autyzmu dziecięcego, albo kiedy pierwsze objawy pojawiły się po 3 roku życia.

Diagnoza autyzmu atypowego może być postawiona w dwóch przypadkach.

1. Kiedy dziecko spełnia kryteria diagnostyczne autyzmu (tzn. wszystkie zachowania wskazują na autyzm), ale pierwsze objawy pojawiły się po **3 roku życia**.
2. Kiedy zachowania dziecka wskazują na autyzm, ale nie są spełnione wszystkie z **kryteriów autyzmu dziecięcego**. Kryteria oznaczają konkretne wskazówki ile zachowań powinno się pojawić oraz jakie powinny to być zachowania, żeby psychiatra mógł stwierdzić autyzm.

Istnieją **3 obszary** na podstawie, których diagnozuje się autyzm:

- a. relacje z ludźmi
- b. komunikacja
- c. sztywność zachowania.

Przykładowo, jeśli dziecko prezentuje wiele nietypowych zachowań w obszarze (a) relacji z ludźmi i (b) komunikacji, ale objawów w sferze (c) sztywność zachowania jest mniej lub są mniej wyraźne (niewystarczająco, żeby stwierdzić autyzm) – wtedy diagnozą będzie autyzm atypowy.

Opracowała: Agnieszka Hardejewicz

Więcej informacji:

<https://poradniaterapia.pl/diagnozy/autyzm-zespol-aspergera-calosciowe-zaburzenia-rozwojowe/>